

Jonas Lucas Christys prædiken 15. søndag efter trinitatis

Taler

Jonas Lucas Christy
Sognepræst

Dato

28. september 2014

Sted

Lindevang Kirke

Omstændigheder

Denne prædiken er holdt ifm. et homiletisk og liturgisk forsøg i Lindevang Kirke i 2014/2015, hvor kirkens tre præster kontinuerligt prædikede over hele Markusevangeliet fra trinitatis søndag til 2. påskedag. Derved afveg præsterne fra at prædike over teksterne fra de autoriserede to tekstrækker til fordel for Markusevangeliet.

Prædiketekster

Esajas' Bog kapitel 40, vers 3-8
Paulus' Første Brev til Korintherne kapitel 4, vers 1-5
Markusevangeliet kapitel 6, vers 14-29

Salmer

I østen stiger solen op
Herre Gud! Dit dyre navn og ære
Kom, sandheds Ånd, og vidne giv

—

Überørt af byens travlhed
Hil dig, Frelser og Forsoner
Spænd over os dit himmelsejl

- 1 Jeg kan jo starte med at fortælle jer lidt om Kong Herodes. Den kong Herodes, som vi hører om i dag, er ikkeden samme som den kong Herodes, vi hører om til jul. Den kong Herodes, der lader sig forføre til at få Johannes Døber halshugget er ikke den samme som den kong Herodes, der ifølge evangelisten Matthæus forsøger at dræbe barnet i Bethlehem. Der er altså to personer i Bibelen, som 5 begge hedder Kong Herodes. Det er lidt forvirrende. Men sådan er det.

- Den kong Herodes, som vi hører om i dag, hedder egentlig noget andet. Han hedder Herodes Antipas. Og det har ikke noget med spaghetti at gøre. Herodes 10 Antipas er søn af den første Kong Herodes, ham med barnemordet i Bethlehem. Og han hedder egentlig Herodes den Store, selvom der ikke er noget stort ved at slå små børn ihjel. Tværtimod.

- Så nu glemmer vi den første Kong Herodes, altså Herodes den Store, og 15 fokuserer på den anden kong Herodes, altså Herodes Antipas, ham vi hører om i dag. Han var konge i den nordlige del af landet - det vil sige: i Galilæa - der hvor Jesus voksede op. Han var konge i 43 år. Fra år 4. f. v. t. til år 39 e. v. t.

20 Så er det historiske på plads. Og nu til den historie, som evangelisten Markus fortæller.

Er kong Herodes en skurk ifølge evangelisten Markus? Både ja og nej. Det er selvfølgelig ondt gjort, at kong Herodes lader Johannes Døberen henrette. Ingen tvivl om det. Og det er grusomt (modbydeligt! makabert!), at han får det afhuggede hoved anbragt på et fad. Vi ser det for os. Både fordi det er et motiv, som billedkunsten sidenhen har taget til sig. Og fordi vi i medierne den sidste måned er blevet mindet om, hvor ækel en handling, det er, at hugge hovedet af uskyldige mennesker.

30

Så selvfølgelig er kong Herodes en skurk. Men samtidig er der ifølge evangelisten Markus nogle formildende omstændigheder. For kongen bliver narret af sin kone, Herodias, og hendes datter – som i øvrigt ikke er Kong Herodes' datter, men hans niece. Hvilket dog stadig får hendes danseoptræden til at fremstå temmelig incest-agtig. Den store skurk i denne historie er derfor ikke kong Herodes, men hans kone Herodias.

Forløbet minder faktisk en hel del om det berømte skuespil af Shakespeare, Macbeth, hvor det i høj grad er lady Macbeth, der manipulerer sin mand til hans magtbegærlige myrderier. Og ligesom Macbeth lader sin vilje blive bundet af tre hekses skumle spådomme, lader Kong Herodes sin vilje blive bundet af den ed, som han aflægger, da han er blevet helt vild med dans. Den dans niecen danser. "Lige meget hvad du beder mig om, vil jeg give dig (det)". Sådan sværger og siger han, den naive konge. Og det skulle han aldrig have gjort.

45

En rigtig skurk er både kold og kynisk. Men Kong Herodes er ikke en rigtig skurk. For han har både moral og følelser. Han holder sit ord, selvom han helst ville bryde det. Og han bliver "meget ked af det", da han opdager konsekvenserne af sin letsindige edsaflæggelse. Sådan som evangelisten Markus skildrer ham, er kong Herodes en tragisk magthaver, der egentlig ikke vil, men alligevel kommer til at gøre det onde.

Og dermed ligner han faktisk en anden skikkelse i Markusevangeliet og den kristne tradition, nemlig den romerske magthaver, Pontius Pilatus. På samme måde som kong Herodes "bliver tvunget til" at henrette Johannes Døber, bliver Pontius Pilatus tvunget til at henrette Jesus.

Kong Herodes bliver narret af sin kone. Pontius Pilatus bliver presset af
60 ypperstepræsterne og folkemængden. Begge magthavere ville egentlig gerne lade
de to gode mænd – Johannes og Jesus – beholde livet. I skyldsspørgsmålet står
de begge to i kø ved håndvasken. Kong Herodes betragter Johannes Døber, som
en hellig og retfærdig mand. Og Pontius Pilatus undrer sig over Jesus, og stiller
det retoriske spørgsmål til den opildnede folkemængde: Hvad ondt har han da
65 gjort? Svaret er selvfølgelig: Intet.

Der er næppe tvivl om, at evangelisten Markus har en hemmelig hensigt med sin
historie om kong Herodes og Johannes Døber. Historien skal minde os, hans
tilhørere, om den anden historie, nemlig historien om Jesus og Pontius Pilatus,
70 historien om, hvordan Jesus blev henrettet. Johannes Døber blev halshugget.
Jesus blev korsfæstet. Begge blev lagt i en grav.

Johannes blev lagt i graven af sine disciple. Det gjorde Jesus ikke. For hans
disciple forrådte og forlod ham. Men begravet blev han. Det sørgede kvinderne
75 for.

Da Johannes Døber er død og begravet, dukker Jesus op på den offentlige scene.
Og da rygtet om Jesus, når frem til kong Herodes, bliver han bange. For andre er
rygtet om Jesus et glædeligt budskab, men ikke for kong Herodes. For ham er
80 evangeliet en forbandelse. Folk diskuterer, hvem Jesus er. Er han Elias? Er han
en profet? Men kong Herodes er ikke i tvivl. "Den Johannes, jeg har halshugget,
han er stået op!". Og med disse ord bliver den tragiske konge også til den
komiske konge.

85 For komisk er det da, at kong Herodes forkynder Jesus som den, der er opstået
fra de døde – uden at vide det og inden det er sket. Mens disciplene hele tiden
har vanskeligt ved at forstå den hemmelighed, som Jesus bærer på, dukker den
grusomme konge frem på scenen og fortæller ufrivilligt, hvad der skal ske.
Evangelisten Markus må have moret sig med at lægge denne replik i den
90 grusomme konges mund. For er der nogen bedre straf end at lade skurken synge
med på den himmelske tone, som han forgæves forsøgte at få til at forstumme?

Historien om kong Herodes er med andre ord en henvisning til det drama, der
senere skal udspille sig i hovedstaden Jerusalem. Det, kong Herodes gør ved
95 Johannes Døber, er et billede på det, Pontius Pilatus gør ved Jesus. Både

Johannes og Jesus bliver henrettet. Begge bliver lagt i en grav. Men der er en afgørende forskel: Johannes Døber opstår ikke fra de døde. For det kan intet menneske gøre. Kun en Gud kan gå ud af graven og lægge døden bag sig. Kong Herodes var konge i 43 år. Ham, som kirken kalder konge, har en helt anden holdbarhed.

Kilde

Manuskript tilsendt af taler og udgivet af Danske Taler med tilladelse fra taler

105

Kildetype

Digitalt manuskript

Tags

15. søndag efter trinitatis, Anden tekstrække, Prædiken, Prædikener fra 2000-tallet

110

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/jonas-lucas-christys-praediken-15-sondag-efter-trinitatis>

115

120

125

130